

http://www.honvedelem.hu/cikk/5/14640/nyekladhaza_buvar_alaptanfolyam.html

Fogcsikorgató merülés a 9 fokos vízbe

Az útról még nem lehet észrevenni a katonai tábor, csak akkor, ha az ember kísétál a tópartra. A mindenki által csak félszigetnek nevezett földkiszögellés végén, az alig néhány sátorból álló tábort murvázott földúton tudjuk megközelíteni. A helyet ilyenkor, tavasszal rendszerint a katonabúvárok veszik birtokukba.

Debreceni-tó. Így ismerik a helyiek a Nyékládháza határában található kavicsbánya tavak egyikét. A festői szépségű környezetben fekvő bányatóhoz rendszeresen ellátogatnak a Magyar Honvédség katonabúvárai. Számukra ugyanis tökéletesen ideális „merülőterep” az átlagosan 16-18 méter mélységű, hatalmas kiterjedésű vízfelület.

Bár még csak reggel nyolc óra múltott néhány perccel, a táborban már nagy a nyüzsgés. A csapat már túl van a reggelin – előre csomagolt hidegcsomagot hoztak magukkal a szentesi laktanyából minden táborban töltött napra – s most készülnek a napi feladatokra: palackokat, uszonyokat, búvárruhákat, maszkokat és töröket rendezgetnek. A kiképzést biztosító mentőautón pedig két-fehér lobogót lenget az élénk északnyugati szél. Mint kiderül: ez a búvárok egyezményes zászlójele.

Mindenki fürdőnadrágban és zöld színű katonai pólóban készül a merülésre, csak egy „legény” van, aki melegítőben álldogál a parton, s árgus szemekkel figyeli a többieket. Minden felfedezett hibát azonnal javít. Ő Márton Róbert törzsőrmester, a Magyar Honvédség egyetlen mester fokozatú búvára, a mostani nyékládházi

kitelepülés parancsnoka. Ahogy mondani szokás: itt ő a főnök, amit mond, az parancs, mindenkinek gondolkodás nélkül végre kell hajtania. Teljesen mindegy, hogy milyen rendfokozattal rendelkezik az illető...

Tőle tudom meg: tó természeti adottságai mellett amiatt is szeretnek ide jönni, mert a tavakból kavicsstermelést folytató bányavállalat vezetése nagyon jó vendéglátó. Nemcsak a terep használatát biztosítják minden évben ingyen a katonabúvároknak, hanem például tavaly több teherautónyi mosott kavicsot is a táborba és a merülőhelyre szállítottak. Így téve lehetővé a katonáknak a kulturált szállás-, és munkahelyek kialakítását. Akkor ugyanis több napos eső áztatta a környéket, ingoványra varázsolva és munkára alkalmatlanná téve a félszigetet.

Mіндеzekért „cserébe” a katonák minden kitelepülést azzal kezdenek, hogy az általuk használt partszakaszon és a merülőhely környékén a vízben is összeszedik a civilek által „elhagyott” szemetet. Ezúttal kiérkezésük után – a húsvéti ünnepek utáni első munkanapon – is legalább két köbméternyi hulladékot gyűjtöttek össze. Konzervdobozok, műanyag palackok állnak halmokban a parton.

Amíg a fiúk a vízparton készülnek a feladatokra

Márton törzsőrmesterrel a tanfolyamról beszélgetünk. Elmondja: a szentesi MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Zászlóalj szervezésében minden évben kétszer, tavasszal és ősszel rendeznek úgynevezett bűvár alaptanfolyamot azon katonáknak, akiknek beosztásához ennek elvégzése szükséges. És e százhusz órás tanfolyamok rendszerint négy hétig tartanak, mégpedig a Magyar Honvédség bűvár kézikönyvében leírt tematika szerint. Megtudom: azért pont a szentesi alakulat a tanfolyam szervezője, mert az alföldi város laktanyájában található a Magyar Honvédség egyetlen bűvárkiképző bázisa, s az oktató fokozattal rendelkező bűvárok többsége is itt szolgál.

Egyébként a tanfolyam hallgatói az első héten még nem látnak vizet. Ekkor, a tantermi foglalkozásokon a bűvárfelszereléssel, a merülési szabályzattal, az alapvető egészségügyi tudnivalókkal, valamint a gyakorlati oktatáshoz nélkülözhetetlen elméleti alapokkal ismerkednek a srácok. A második hét arra szolgál, hogy a bűvártanoncok megszerezzék a kellő vízbiztonságot. Emellett a kiképzőknek ekkor kell meggyőződniük arról is, hogy a jelöltek fizikai állapota megfelelő-e a kurzus végén esedékes III. osztályú bűvár vizsga letételéhez. A „szoktató” feladatokat egyébként úgynevezett „védett vízben”, azaz vagy szentesi laktanya bűvárkiképző bázisán, vagy pedig a városi strand úszómedencéjében hajtják végre az alaptanfolyamon résztvevő katonák. Idén a tanmedencében merültek.

A kurzus harmadik hetében nyílt, állóvízbe merülnek a hallgatók. Mégpedig hagyományosan a nyékládházi bányatavaknál. Ilyenkor azokat a feladatokat ismétlik, melyeket a tanmedencében már megtanultak, s biztonságos végrehajtásukat is begyakorolták. Persze ezúttal bonyolultabb körülmények között, hiszen a víz hőfok és a mélyben a látótávolság mind-mind nehezíti a kiképzendők dolgát.

A negyedik hét a legnehezebb, hiszen ilyenkor már folyóvízbe merülnek a tanfolyam résztvevői. Mégpedig a Tiszába, hiszen a szentesi alakulatnak saját vízi gyakorlótere van a szőke folyó városi szakaszán. A végrehajtandó feladatok ilyenkor sem változnak, de a víz sodrása miatt egyre nehezebb őket teljesíteniük a hallgatóknak – legalábbis ez az elmúlt évek tapasztalata.

Márton Róbert törzsőrmester elmondja azt is, hogy a tanfolyam résztvevői az utolsó napon tesznek vizsgát. Ez a nap idén április 23-a lesz. E vizsgán nemcsak tesztet töltenek ki, hanem szóban is felelniük kell a feltett kérdésekre. Külön gyakorlati vizsgát nem azért szerveznek számukra, mert az egész tanfolyam során nézik a hallgatók gyakorlati felkészültségét, fejlődését. Aki például a második héten nem tudja teljesíteni az előírt feladatokat, az már nem is folytathatja a képzést.

S hogy milyen követelmények vannak? A mesterfokozatú bűvár elmondja, hogy a tanmedencés hét során a bűvártanoncoknak képesnek kell lenniük arra, hogy egy levegővétellel, a víz alatt legalább harminc métert leússzanak az úgynevezett ABC-felszereléssel. Vagyis uszonnal, maszkban és légzőcsővel. Ugyancsak

alapkövetelmény a víz alatt, egy levegővétellel végrehajtott három bukfenc előre, majd újabb levegővétellel ugyanez hátra. Emellett természetesen a felszerelés szabályos fel-, és levétele, a maszk víztelenítése is elengedhetetlen ahhoz, hogy a jelölt folytathassa a tanfolyamot.

Az ideai tanfolyam „érdekessége”, hogy a vizsgát követő napon rendezik meg a szentesi laktanyában a műszakiak napját. Ez a csapatünnep hagyományosan laktanyai nyílt nap is. Ekkor a városból és a környező településekről több ezer érdeklődő tekinti meg a műszaki katonák bemutatóját. A bűvárok a tanmedencében szokták tudásukat megmutatni. Nos, ezúttal azok merülnek majd a laktanyában, akik sikeresen teljesítik az ideai alaptanfolyam követelményeit...

Márton törzsőrmestertől megtudom azt is, hogy az ideai alaptanfolyamot tizenegyen kezdték el április elsején. A szolnoki MH 25/88. Könnyű Vegyes Zászlóaljtól, az ugyancsak Szolnokon található MH 34. Bercsényi László Különleges Műveleti Zászlóaljtól és a szentesi műszaki zászlóaljtól iskolázták be őket a kurzusra. Sajnos a harmadik hétre már csak hatan maradtak, a többieket a megfelelő vízbiztonság hiánya miatt kellett az oktatóknak eltanácsolniuk a folytatástól. De akadt olyan is, aki egészségügyi okok miatt kényszerült idő előtt befejezni a képzést.

Közben a fiúk megkezdik a beöltözést. Először mindenki csak a bűvárruhát és az ABC-felszerelést veszi magára. A tavaszi nyílt vízi foglalkozásokon mindig szükséges az úgynevezett nedves neoprén ruhák használata. A víz ilyenkor ugyanis még fogcsikorgatóan hideg. Reggel például alig kilenc fokos volt csak. A hideg víznek azonban előnye is van, a mélyben akár három méteres látótávolság is várhatja a merülőket. A bűvártanoncok testének gyors lehűlését, vagyis ahogy ők mondják a „kifagyást” pedig úgy igyekeznek elkerülni, hogy egy nagy „bödön” melegvizet állítanak készenlétbe, s aki nagyon fázik, az egy merőkanállal beleboríthat bűvárruhájába. Egyszerű, de határos módszer...

– Figyelem! Mindenki készen van? – kérdezi Márton törzsőrmester. A beöltözött bűvárok az OK egyezményes jelét mutatva – jobb kezük ujjáival megérintik a fejük tetejét – mutatják: igen. –

Rendben, akkor kezdhetjük! Szigetkör! – adja ki az ukázt a táborparancsnok.

Szigetkör. Ezzel a kifejezéssel már a nyékládházi tábor első napján megismerkedik a bűvártanonc. A szókapcsolat ugyanis nem jelent mást, mint a foglalkozások előtti bemelegítő úszást. Vagyis délelőtt, és délután is mindenkinek körbe kell úsznia (természetesen bűvárruhában, ABC-felszerelésben, szabályos bűvárúszással) a bányatóban, a félsziget közelében található kis szigetet. Ez a táv „mindössze” 1500-1800 méter (hogy pontosan mennyi, azt még senki nem mérte le), amire maximum háromnegyed órájuk van a tanfolyam résztvevőinek. E szintidő azonban bőven elegendő, hiszen a leendő katonabűvárok általában 20-25 perc alatt beérnek a „célba”.

Persze a „bemelegítés” után még több feladat vár a tanfolyam résztvevőire. A szigetkör után szinte arra sincs idejük, hogy kifújják magukat, Márton törzsőrmester máris adja az újabb utasításokat. Hiszen a mai napon még gyakorolni kell a különböző készülékes feladatokat is. Például az úgynevezett DECO-zást. Ez azt jelenti, hogy a mélyből a vízfelszín irányába „emelkedő” bűvár bizonyos magasságokon megáll, eltölt bizonyos időt, majd folytatja az emelkedést. A

tanfolyam résztvevői kilenc méter mélyből indulva

hét, öt, majd három méter mélyen is megállnak, s percekig egyhelyben lebegnek, úgymond színteznek. Az ilyen emelkedésnek egyébként akkor van jelentősége, ha a bűvár dekompressziós merülést hajtott végre.

– Emellett ma azt is megtanulják, hogy két uszonycsapás megtételével hány métert tudnak előrehaladni. Mindezt a későbbiekben, az úgynevezett tájolási feladatok során tudják majd alkalmazni – mondja Márton törzsőrmester, akitől megtudom azt is, hogy a csapat a héten gyakorolja még a tájolóval történő úszást és a különféle tárgykereséseket is. Lassan letelik a délelőtti merülési idő. A bűvártanoncok kijönnek a vízből. Egyikük félreérthetetlen kéztartással mutatja, milyen hideg is a víz. Mint mondják, a merülés után jólesik az ebéd. Még ha rövid is a szünet. Amely után minden kezdődik előlről. Természetesen a szigetkörrel...

Búcsúzól Márton törzsőrmestertől megtudom azt is: a szentesi bűvárok szeretnék, ha a hegyeshalmi bányatavaknál is merülhetnének. Az ottani „nyílt állóvíz” átlagmélysége ugyanis 30-40 méter. Azaz ott már a dekompressziós merüléseket is gyakorolhatnák. Bízunk benne, hogy esetleg jövő tavasszal már eljuthatnak oda is.

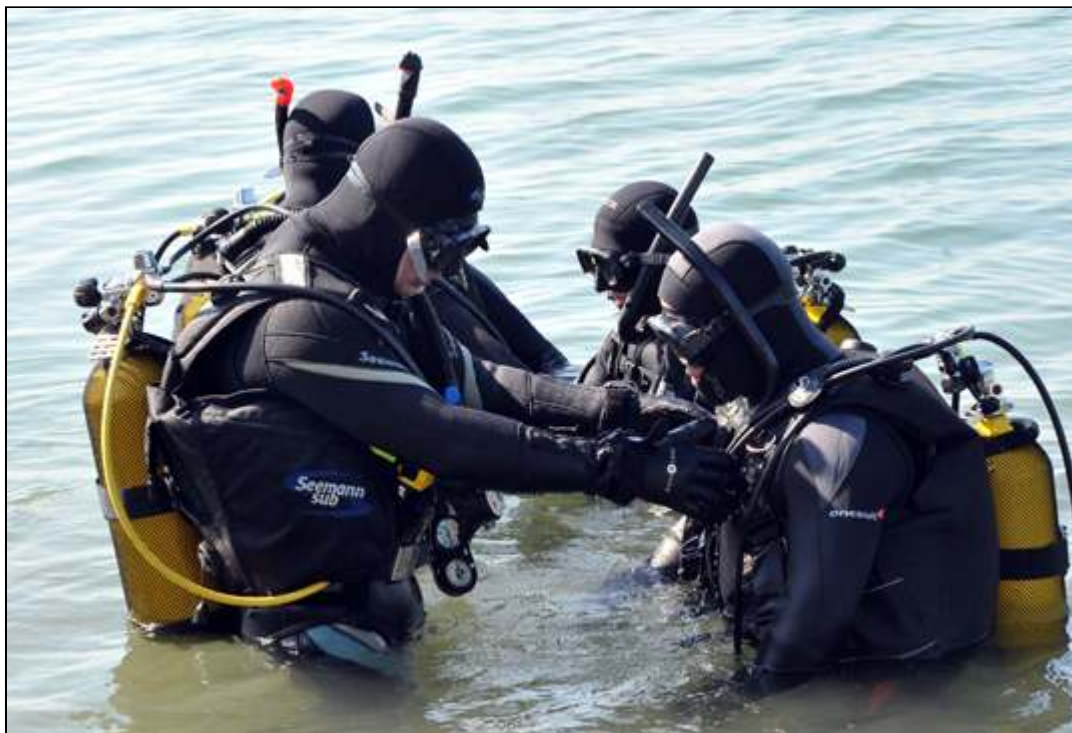
További képek:

Fotó: Tóth László

Szűcs László